

Szibériából indult és a Grammy-re tart ez a különleges zene

Létrehozás: 10/01/2022 - 00:46

Szerző: Aranyi Péter

 [1]

Az ethno-pop inkább rétegzene, de a szibériai Otykennek hála az ősi dallamok azokat is lenyűgözhetik, akik nem is tudtak róla, hogy egyáltalán kedvelik ezt a fajta zenét.

A közösségi médiának hála egyre nagyobb ismertségnek örvend az Otyken együttes, amely hakasz, csulmi tatár, illetve időnkén orosz nyelven énekel. Következzen egy különleges szibériai banda, amiről először csak nálunk olvashatsz Magyarországon!

Ha hakasz népről eddig nem nagyon hallottál, akkor a hiba nem a te készülékedben van. Ezt a nyelvet ma kicsivel több mint 60 ezer ember beszéli (2010-es adat). Beszélői jelenleg döntően Oroszország déli csücskében, a Kazahsztánhoz és Mongóliához közel fekvő Hakaszföldön élnek. „A hakaszok gazdag folklór kincset vallhatnak magukénak. Az írásbeliség megteremtésére csak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után került sor (1924). Ez széles lehetőséget nyújt a hakasz nép kulturális felemelkedése számára” – olvasható a népcsoportról a Világirodalmi lexikon 1974-es kiadásában. Ez a könyv azonban még egy ennél is izgalmasabb dolgot említ, miszerint, hogy a hakasz irodalmi nyelv hatósugara kiterjed a csulimi tatárok nyelvére. Vagyis nem a véletlen műve, hogy az Otyken dalai főként ezeken, a magyar fül számára oly távolinak, mégis rokonszenvesnek mondható nyelveken szólnak meg.

A csulimi tatárok ősei eredetileg Hakaszföldről kissé nyugatabbra, a Tomszki-területen telepedtek le az Ob-folyó mentén. Ez az alapvetően törökös nyelvet beszélő népcsoport ősei tehát ott lettek hazára, ahol a magyarok legközelebbi nyelvrokonai, az obiugorok is éltek és élnek a mai napig. A csulimi tatárul manapság alig több mint 200 ember beszél, közülük is mindössze 7 rendelkezik e különleges nyelv anyanyelvi szintű ismeretével. Holott a csulimi tatárok kultúrája is nagyon izgalmas. Elég csak belegondolni, hogy mennyire összetett hitvilággal büszkélkedhetnek. Vallásuk ugyanis keresztény-ortodox, szunnita iszlám és sámánizmushoz köthető elemeket vonultat fel. Ha a hakaszokat és a csulimi tatárokat együtt nézzük, akkor elmondhatjuk, hogy körülbelül annyian vannak, mint ahányan Érdén laknak. Ennek ellenére sem adják fel kulturájukat és nyelvüket, hanem megpróbálják azt a zene segítségével átmenteni az utókornak.

Otamay

Hakaszok Magyarországon?

A csulimi tatárokkal jelenlegi ismereteink szerint nem sokat érintkeztünk a honfoglalás utáni időkben, de a hakaszokkal van némi kapocs. Azt nem lehet bizonyossággal kijelenteni, hogy hakaszok bármikor is jártak volna a Kárpát-medencében, vagy Magyarország területén, de a híres rakamazi leletanyagban fellelhetők a jenyiszeji kirgiziek, illetve azok leszármazottjainak, a hakaszoknak különféle használati tárgyai, így például csuklós veretei. Egyes feltételezések szerint a hakasz harcosok részt vehettek az 1200-as években az Európában portyázó mongol seregekben. Így a különféle eszközeik is eljuthattak Közép-Európába. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a rakamazi régészeti leletek között található hakasz emlékek ezen nép legnyugatibb tárgyi emlékei. A régészek azonban kizárták, hogy ezek temetkezési emléktárgyak lennének, mivel a mongolok mindig hazavitték a halottjaikat (vagy legalább is azok fejét). Ennyi évszázad elteltével azonban talán újra van esély arra, hogy hakaszul is tudó emberek járjanak Magyarországon, persze ezúttal már csak egy zenei hódító hadjárat, populárisabb nevén, egy zenei turné keretében.

Milliók figyelmének középpontjában

Az Otyken (a név valószínűleg a türk őshaza elnevezéséből, az Ötükenből ered - a szerk) tényleg megállíthatatlannak tűnik. Túlzás nélkül állítható, hogy a covid járvány utáni restart legnagyobb ethno pop durranása ez a hagyományos és modern zenei elemeket ötvöző banda. Ha közösségi média csatornákat nézzük, akkor elmondható, hogy TikTokon több mint 1,6 millió követője van a csapatnak, Instagrammon 201 ezer, Youtube-on pedig 198 ezer feliratkozó követi napról-napra az Otyken munkásságát. Vagyis jóval több ember kíváncsi rájuk, mint ahányan a hakaszok és csulmi tatárok vannak együttvéve. Ha populárisabb videóikat nézzük, akkor Strom című magyar nyelven elérhető klipet 3,7 milliónyian látták már, a My Wing pedig 1,2 milliós megtekintésnél jár. A legfrissebb klipjüket, a Legend-et pedig már 1,9 millió ember nézte meg. Az Otyken tehát öles léptekkel halad a világhírnév felé és ezzel nemcsak ők járnak jól, hanem általánosságban véve az őslakos szibériai népek is. A banda egyre növekvő népszerűségét jól tükrözi, hogy van már [Otyken Worldwilde](#) [2] rajongói csoportjuk, illetve ősszel a Grammy Global Spin keretében is bemutatkozhatnak majd.

Az Otyken tagjai balról-jobbra: Ach, Hakaida, Sandro, Tsveta, Azyan, Kunchari, Otamay (hiányzik Maya és Aiko)

Ősi hangszerek

Az Otyken zenéjében szép számmal szólnak meg hagyományos hangszerek, így például a doromb, a

dob, vagy a kéthúros khomys. A dalokban ugyanakkor modernebb hangszerekkel is találkozhatunk, így például szintetizátorral, vagy a szaxofonnal. A csapat alapvetően hét tagból áll és akár lánycsapatnak is lehetne őket tekinteni, hiszen a gyengébbik nem képviselői vannak többségben az Otykenben. A banda frontemberének egyértelműen az energikus Azyan nevezhető, aki a dorombbal is elboldogul, de ezt a hangszeret Tsveta-nál talán gyakrabban látni. Hakaida, aki egyébként gyönyörű képeket is fest inkább dobosként van jelen, Otamay pedig khomys-on játszik. Igaz, nemrég több olyan felvétel is előkerült, [amelyeken énekel](#) [3], könnyen lehet tehát, hogy kilép ebből a szerepből és a következő dalokban ő is hangsúlyosabb szerepet kap. Kunchari pedig lófej hegedűvel, vagyis morin khuurral látható a klipekben legtöbbször. A bandában két férfi (Ach és Sandro) is helyet kapott, őket a legkülönbözőbb szerepeken lehet látni a klipekben. Az együttesben a legnagyobb zenei képzettséggel egyébként Ach rendelkezik, ennek köszönhető, hogy az éneklés mellett a szintetizátor mögött, vagy a khomys-sal a kezében is meg tudja állni a helyét. A csapat többi tagjai teljes mértékben autodidakta módon fejlesztik zenei tudásukat és igaz ez a táncra is. Fontos megemlíteni még a Otyken dalokban feltűnő jellegzetes torokéneket, ami egyértelműen Ach-hoz és Sandróhoz köthető. A csapatnak van még két, kiegészítő tagja Maya és Aiko személyében. Előbbi dobbal, utóbbi pedig basszusgitárral veszi ki a részét a zenélésből.

Video of OTYKEN - LEGEND (Official Music Video)

Video of OTYKEN - PARADISE LOST (Official Live MV)

Mindennapok bűvöletében

És, hogy miről szólnak az Otyken dalok? Bemutatónkban szándékosan olyan klipeket tettünk be, amelyek magyar felirattal is elérhetőek. A csapat saját bemutatója szerint azonban ők a legtöbbször a szibériai őslakos népek mesterségeit, valamint a főként csulmi tatár nemzetiségű zenészek mindennapjait, vagyis a gyógynövények gyűjtését, a halászatot, valamint a tajgai méz termesztését éneklik meg. (Az Otyken saját termékeit árulja a [világhálón](#) [4]) Időnként azonban születnek olyan komoly hangvétellű dalok is, mint a Paradise Lost, vagyis a Paradicsom elvesztése. *„Mi azért hoztuk létre az Otykent, hogy megőrizzük a csulimi tatár kultúrát. Mindenki láthatja, hogy az idők változnak. A régi idők ruházatai és dalai eltűnőben vannak. Szerintem ez szegény”* – fogalmazott Azyan, az Otyken frontembere egy interjú alkalmával. A hölgy ugyanakkor egy másik interjúban azt is elmondta, hogy úgy érzi, sikerült megmutatniuk a világnak, hogy akár egy kicsiny, Isten háta mögötti, szegény kis faluból indulva is nagy dolgokat érhet el az ember.

Video of OTYKEN - MY WING REMAKE popular on Tik Tok (official MV)

Egy dolog biztos, az Otyken megfogja az embert. Sőt, egyenesen berántja. Jellegzetes képi és hangzásvilágával egy kicsit visszarepít bennünket magyarokat azokba az időkbe, amikor még szoros összeköttetésben szoros összeköttetésben éltünk a természettel. Az Otyken albuma teljes egészében meghallgatható az együttes [weblapján](#) [4] található Spotify lejátszási lista segítségével.

Tags:

[Otyken](#) [5]

[türk](#) [6]

[tatár](#) [7]

[őslakos nép](#) [8]

[Szibéria](#) [9]

[Azyan](#) [10]

[Maya](#) [11]

[Otamay](#) [12]

Kultúra:

[Zene](#) [13]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/sziberiabol_indult_es_a_grammy_re_tart_ez_a_kulonleges_zene

Hivatkozások

[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/otyken_2022.jpg

[2] <https://www.facebook.com/groups/492782245709579>

[3] <https://youtube.com/shorts/5Cb-kO-2htQ?feature=share>

[4] <https://otyken.ru/?lang=en>

[5] <https://www.melano.hu/tags/otyken>

[6] <https://www.melano.hu/tags/turk>

[7] <https://www.melano.hu/tags/tatar>

[8] https://www.melano.hu/tags/oslakos_nep

[9] <https://www.melano.hu/tags/sziberia>

[10] <https://www.melano.hu/tags/azyan>

[11] <https://www.melano.hu/tags/maya>

[12] <https://www.melano.hu/tags/otamay>

[13] <https://www.melano.hu/kultura/zene>